

บทปริทัศน์หนังสือ (Book Review)

ไชยยศ ไพวิทยศิริธรรม*

Chaiyos Paiwithayasiritham

ชื่อเรื่อง	Advanced Research Methods for the Social and Behavioral Sciences
บรรณาธิการ	John E. Edlund and Austin Lee Nichols
สำนักพิมพ์	Cambridge University Press
ปีที่พิมพ์	2019
จำนวนหน้า	374

การวิจัยเป็นกระบวนการสำคัญในการพัฒนาวิชาชีพต่าง ๆ เพราะการวิจัยเป็นวิธีการที่สามารถนำมาใช้เพื่อสร้างองค์ความรู้ใหม่หรือเพื่อแก้ปัญหา พัฒนางานให้ดียิ่งขึ้น การวิจัยสามารถแบ่งออกได้หลายประเภท หากจะแบ่งประเภทของการวิจัยจำแนกตามสาขาวิชา ก็จะมีทั้งด้านวิทยาศาสตร์กายภาพ วิทยาศาสตร์สุขภาพ สังคมศาสตร์ พฤติกรรมศาสตร์ เป็นต้น ในการวิจัยทางด้านครุศาสตร์/ศึกษาศาสตร์นั้นกล่าวได้ว่ามีความเกี่ยวข้องกับทั้งด้านสังคมศาสตร์ ซึ่งเป็นการศึกษาเกี่ยวกับการอยู่ร่วมกัน ปรากฏการณ์ในสังคม และด้านพฤติกรรมศาสตร์ ที่เป็นการศึกษาเกี่ยวกับพฤติกรรมของมนุษย์ จึงอาจกล่าวได้ว่าการวิจัยทางด้านครุศาสตร์/ศึกษาศาสตร์นี้เป็นการวิจัยด้านพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์ หนังสือเรื่อง “Advanced Research Methods for the Social and Behavioral Sciences” เป็นหนังสือที่บรรณาธิการโดย John E. Edlund and Austin Lee Nichols ซึ่งพิมพ์เผยแพร่เมื่อปี ค.ศ. 2019 โดยสำนักพิมพ์ Cambridge University Press มีความยาวจำนวน 374 หน้า ภายในเนื้อหามี 5 ตอน จำนวน 21 บท ดังนี้

เริ่มต้นที่บทที่ 1 เป็นการนำเข้าสู่เนื้อหา โดยเป็นปฐมบทว่าด้วยวิธีการและสถิติสำหรับการวิจัยทางสังคมศาสตร์และพฤติกรรมศาสตร์ เนื้อหาเป็นการอธิบายเกี่ยวกับวิธีการวิจัยทั้งการวิจัยเชิงปริมาณและการวิจัยเชิงคุณภาพ ตัวแปร ความตรง (Validity) ความเที่ยง (Reliability) ข้อมูลและมาตรการวัด การใช้สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูล ทั้งการวิเคราะห์แนวโน้มเข้าสู่ส่วนกลาง (ค่าเฉลี่ย มัธยฐาน และฐานนิยม) การวิเคราะห์

* รองศาสตราจารย์ ดร. ภาควิชาพื้นฐานทางการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร

Associate Professor Dr., Department of Fundamentals of Education, Faculty of Education Silpakorn University, Thailand

Corresponding Author Email Address: chaiyos20@gmail.com

การแจกแจง (พิสัย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความเบ้ และความโด่งของข้อมูล) มีการอธิบายเกี่ยวกับความคลาดเคลื่อนในการทดสอบสมมติฐานแบบ Type 1 Error และ Type 2 Error (เป็นการอธิบายด้วยภาพประกอบการอธิบาย ที่เข้าใจง่าย) จากนั้นเป็นการกล่าวถึงการวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติ เริ่มด้วยการอธิบายเกี่ยวกับคำว่า “Moderation” และ “Mediation” ต่อด้วยเรื่องความสัมพันธ์ สถิติทดสอบที (t-test) การวิเคราะห์ความแปรปรวน การวิเคราะห์การถดถอย การวิเคราะห์หองค์ประกอบ ทั้งการวิเคราะห์หองค์ประกอบเชิงสำรวจและการวิเคราะห์หองค์ประกอบเชิงยืนยัน การวิเคราะห์ด้วยสถิติไค-สแควร์

ภาพประกอบการอธิบายเรื่องความคลาดเคลื่อนในการทดสอบสมมติฐาน

(ที่มา: Edlund and Nichols, 2019: 9)

ตอนที่ 1 Performing Good Research ในตอนนี้นี้จะเป็นการกล่าวถึงการทํารว้จที่ดี ทั้งนี้ในตอนนี้มีจำนวน 4 บท ดังนี้ บทที่ 2 “Reliability and Validity of Measurement in the Social and Behavioral Science” เป็นการอธิบายเกี่ยวกับความเที่ยง (Reliability) และความตรง (Validity) ของการวัดในการทํารว้จทางด้านพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์ โดยเริ่มที่การอธิบายเกี่ยวกับวิธีการหาค่าความเที่ยงแบบวัดซ้ำ (Test-Retest) การหาค่าความเที่ยงโดยใช้เครื่องมือลักษณะคู่ขนาน (Parallel Form) การหาค่าความเที่ยงแบบสอดคล้องภายใน (Internal Consistency) รวมทั้งเหตุผลที่ต้องมีการรายงานค่าความเที่ยง ต่อไปเป็นการอธิบายเกี่ยวกับความตรงตามโครงสร้าง (Construct Validity) มีการระบุวิธีการตรวจสอบความตรงตามโครงสร้างที่เรียกว่าวิธี ลักษณะหลายวิธีหลาย (Multi Trait Multi Methods Matrix :MTMM) บทที่ 3 “Performing Research in the Laboratory” มีการกล่าวถึงข้อดีและข้อจำกัด ประเภทของการรวิจ ได้แก่ การรวิจเชิงทดลอง กึ่งทดลอง การสำรวจ และสิ่งที่ควรพิจารณาประกอบด้วย ผู้มีส่วนร่วมในการรวิจ ผู้ช่วยนักรวิจ เป็นต้น และสุดท้ายเป็นการประยุกต์ใช้ผลการรวิจ บทที่ 4 “Field Research” เป็นการกล่าวถึงรายละเอียดของการรวิจภาคสนามตั้งแต่การเริ่มต้นเข้าสู่สนาม การปฏิบัติตนและจริยธรรมของนักรวิจ การจดบันทึกข้อมูลภาคสนาม การถอนตัวจากสนาม เป็นต้น บทที่ 5 “Using the Internet for Research” ในบทนี้เป็นการกล่าวถึงการทํารว้จ

.....
โดยใช้อินเทอร์เน็ตเป็นเครื่องมือ มีการระบุเกี่ยวกับวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล ซึ่งมีโปรแกรมที่ช่วยอำนวยความสะดวก อาทิ Crowdfunder, Clickworker, SurveyMonkey เป็นต้น รวมทั้งข้อควรคำนึงถึงเกี่ยวกับจริยธรรมของการใช้อินเทอร์เน็ตในการทำวิจัย

ตอนที่ 2 Understanding Issues Present Throughout the Research Process เป็นการทำความเข้าใจเกี่ยวกับประเด็นที่เกิดขึ้นระหว่างกระบวนการวิจัย ประกอบด้วย 4 บท คือ บทที่ 6 “Issue in Informed Consent” เป็นการกล่าวถึงเกี่ยวกับประเด็นของการยินยอมของตัวอย่างในการเข้าร่วมการวิจัย ซึ่งเป็นสิ่งที่นักวิจัยต้องให้ความสำคัญ โดยนักวิจัยจะต้องมีการชี้แจงข้อมูลการเข้าร่วมโครงการอย่างละเอียด เช่น ความเสี่ยง หรืออันตรายที่อาจเกิดขึ้น เพื่อให้ผู้เข้าร่วมได้ตัดสินใจอย่างมีอิสระ บทที่ 7 “Participant Preknowledge and Attitudes in Research” เป็นการอธิบายถึงความรู้ที่มีมาก่อน รวมทั้งเจตคติของผู้เข้าร่วมในการวิจัย วิธีการควบคุมทั้ง 2 สิ่งของผู้เข้าร่วมวิจัย บทที่ 8 “Experimenter Effects” เป็นการอธิบายเกี่ยวกับผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากตัวนักวิจัย อาทิ อคติ ข้อบกพร่องต่าง ๆ โดยกล่าวถึงผลกระทบและวิธีการลดผลกระทบ บทที่ 9 “Suspicion Probes and Debriefing in the Social and Behavioral Sciences” เป็นการกล่าวถึงการใช้วิธีการเพื่อให้ได้ข้อมูลจากกลุ่มเป้าหมายที่ถูกต้อง เช่น การชักถาม การใช้การหลอกลวง รวมทั้งการจัดการกับข้อมูลหลังการทดลอง

ตอนที่ 3 The Social and Behavioral Scientist’s Toolkit เป็นการกล่าวถึงเครื่องมือที่ใช้ ประกอบด้วย 4 บท คือ บทที่ 10 “Physiological Measures” เป็นการกล่าวถึงการวัดทางสรีรวิทยา โดยกล่าวถึงหลักการ เทคนิควิธีการที่ใช้ในการวัดทางสรีรวิทยา อาทิ Electrodermal Activity (EDA) Cardiovascular System บทที่ 11 “Eyetracking Research” เป็นการอธิบายเกี่ยวกับการวิจัยทางดวงตา (การวัดจากการติดตามดวงตา) เป็นการระบุถึงวิธีการต่าง ๆ เช่น การใช้การติดตามด้วย Remote แบบคาดศีรษะ หรือแบบสวมใส่ เป็นต้น และในช่วงท้ายจะเป็นการกล่าวถึงคุณภาพของข้อมูลที่ได้จากการติดตามดวงตา บทที่ 12 “Questionnaire Design” เป็นการกล่าวถึงการออกแบบการสร้างแบบสอบถาม ซึ่งเป็นเครื่องมือวิจัยที่มีการใช้อย่างแพร่หลาย มีการยกตัวอย่างข้อคำถามในแบบสอบถามที่นักวิจัยพึงระวัง ประเภทของมาตราที่ใช้ในแบบสอบถาม ทั้งและปลายปิดและปลายเปิด เช่น มาตราของลิเคิร์ต (Likert) กัทแมน (Guttman) และออสกู๊ด (Osgood) บทที่ 13 “Reaction Time Measures in the Social and Behavioral Sciences: Speed Matters” เป็นการกล่าวเกี่ยวกับระยะเวลาในการตอบสนองในการวิจัยทางสังคมศาสตร์และพฤติกรรมศาสตร์ ซึ่งมีการระบุถึงเครื่องมือต่าง ๆ ที่ใช้

ตอนที่ 4 Emerging Issues in Social and Behavioral Science Research ประกอบด้วย 4 บท คือ บทที่ 14 “Replications and the Social and Behavioral Sciences” เป็นการกล่าวถึงการซ้ำของการวิจัย โดยกล่าวถึงประเภทและระดับของการซ้ำว่าจะทำให้เกิดองค์ความรู้ได้อย่างไร วิธีการในการออกแบบการวิจัยในลักษณะการซ้ำ และสุดท้ายเป็นการตีความข้อมูลผลการวิจัยของการวิจัยประเภทนี้ บทที่ 15 “Research Ethics for the Social and Behavioral Sciences” เป็นการกล่าวถึงจริยธรรมในการวิจัยที่นักวิจัยพึงมี ไม่ว่าจะเป็นความซื่อสัตย์ ความชัดเจน ความรับผิดชอบ ความถูกต้อง และปฏิบัติตามข้อกำหนด เป็นต้น บทที่ 16 “Interdisciplinary Research” เป็นการกล่าวถึงการวิจัยแบบสหวิทยาการ โดยในช่วงต้นเป็นการอธิบายความหมายของการวิจัยสหวิทยาการ กระบวนการทำวิจัย เช่น การเลือกทีมนักวิจัย การสื่อสารระหว่างนักวิจัย รวมทั้งการส่งเสริมการทำวิจัยด้านสหวิทยาการ บทที่ 17 “Cross-Cultural Research” เป็นการอธิบายเกี่ยวกับนิยามของการวิจัยข้ามวัฒนธรรม ประเด็นของการวิจัยข้ามวัฒนธรรม

ตอนสุดท้ายคือ **ตอนที่ 5 New Statistical Trends in the Social and Behavioral Sciences** เป็นการกล่าวเกี่ยวกับแนวโน้มของสถิติที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย 4 บท คือ บทที่ 18 “A Gentle Introduction to Bayesian Statistics” เป็นการอธิบายเกี่ยวกับการใช้สถิติ Bayesian ในการวิจัย ซึ่งเป็นการอธิบายเกี่ยวกับข้อมูล คำถามการวิจัย สมมติฐานการวิจัย วิธีการใช้สถิติ รวมทั้งการรายงานผล บทที่ 19 “Development and Application of Item Response Theory” เป็นการพัฒนาและการใช้ทฤษฎีตอบสนองข้อสอบมาใช้ในการวิจัย บทที่ 20 “Social Network Analysis” เป็นกล่าวถึงวิธีการใหม่ที่มุ่งเน้นศึกษาความสัมพันธ์ทางสังคม ผ่านการกระทำต่าง ๆ ทั้งรายบุคคล หรือกลุ่ม เป็นต้น เพื่อที่จะอธิบายถึงสาเหตุหรือทำนายผลที่จะเกิดขึ้น และบทสุดท้ายคือ บทที่ 21 “Meta-Analysis : An Introduction” เป็นการกล่าวถึงการสังเคราะห์งานวิจัยด้วยวิธีการวิเคราะห์อภิมาน (Meta-Analysis) เป็นการกล่าวถึงวิธีการที่ใช้ในการวิเคราะห์อภิมานต่าง ๆ เช่น การนับความถี่ การวิเคราะห์ค่าขนาดอิทธิพล การใช้โมเดลสมการโครงสร้าง เป็นต้น

หนังสือ Advanced Research Methods for the Social and Behavioral Sciences เป็นหนังสือที่เหมาะสมสำหรับนักวิจัยที่จะใช้เป็นคู่มือสำคัญในการค้นหาคำตอบทั้งก่อนและระหว่างการทำวิจัย โดยในแต่ละบทมีจุดเด่นที่ผู้เขียนมีการสรุปสาระสำคัญเป็นประเด็น รวมทั้งมีการนำเสนอประเด็นสำหรับการวิจัยที่เกี่ยวข้องในแต่ละเนื้อหาของบทนั้น ๆ นอกจากนี้ยังมีการแนะนำหนังสือหรือแหล่งศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติมด้วย นับได้ว่าเป็นหนังสือวิจัยที่มีคุณค่าคู่ควรกับนักวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์เป็นอย่างยิ่ง